

PLAN ROZWOJU WSI

- **Dokończenie budowy i wyposażenie świetlicy wiejskiej**
- **Aby wieś tętniła życiem, trwały jej tradycje i kultura**

1. Rys historyczny

B i e s t r z y n n i k położony jest na północ od Ozimka. Graniczy z gminami Turawa i Zębowice. Niegdyś wieś ta miała kształt piestrzenia (koła) i właśnie stąd taka niespotykana nazwa, która zależnie od okresów zmieniała się na: Biestrzinnik, Ringwalde aż w końcu po II wojnie światowej przyjęła się nazwa Biestrzynnik.

Z przekazów historycznych wiemy, że początki tej wsi sięgają 1679 roku, kiedy to 12 mieszkańców wykupiło się u proboszcza ze Szczedrzyka, płacąc mu po 1 groszu. Miejscowość ta od wieków była otoczona lasami, niedaleko niej powstawały kolonie: Niwki (1770r.), Chobie (1754r.), Krzyżowa Dolina (1773r.). Jej herbem jest świerk stojący w kole. Dopiero w latach 1723 – 1725 na stałe zamieszkało tu 8 mieszkańców, którzy posiadali 6,5 łana ziemi. Zaś w roku 1783 było na tych ziemiach 11 zagrodników, 18 chałupników i 11 czynszowników z rodzinami. W sumie 245 mieszkańców, w tym około 162 dzieci.

Pierwsi mieszkańcy trudzili się produkcją węgla drzewnego. Według „Alphabetisch-Statistisch-Topographische Uberische Provinz Schlesien” w 1830 roku Biestrzynnik liczył już 675 ludzi. Było tu 76 domów mieszkalnych, leśniczówka, pięciu rzemieślników i szkoła, którą wybudowano w 1823 roku. Była to szkoła katolicka, którą budowali również mieszkańcy Kadłuba Turawskiego i Szczedrzyka. Uczniów było wtedy 182, przybywali oni także z okolicznych miejscowości. Obecną szkołę wybudowano w 1973 roku w czynie społecznym. Niestety, jednak wskutek reformy szkolnej, została ona zlikwidowana.

W starych dokumentach jest wzmianka, że istniała tu także huta szkła „Solarnia”. Od początku powstania wsi Biestrzynnik ludzie uczęszczali do kościoła do Szczedrzyka, trwało to do wybudowania kościoła w Dylakach w 1940 roku przez księdza proboszcza Antoniego Liszkę. Wracając jednak do ówczesnego przemysłu, to podobno była tutaj również huta, której właścicielem była hrabiowska rodzina von Garnier. Jej wyposażenie było raczej ubogie: jeden wysoki piec, dwa piece do fryszowania i jeden młot. Zatrudnienie znalazło w hucie 14 ludzi. Miechy i młot były napędzane przez rzekę Libawkę. Produkowano w niej głównie żelazo, które sprzedawano w

Opolu i we Wrocławiu.

Po tej hucie niestety nie zostało prawie nic, ale nad rzeką stoi do dziś młyn, należący do rodziny Twardawskich. Napędzał on kiedyś miechy w hucie i tartak. Mieszkańcy znaleźli zatrudnienie także w Hucie Małapanew w Ozimku i w powstałej w latach 1898-9 w Dylakach „Strumff und Wollwaren Fabrik”.

W centrum Biestrzynnika, na skraju lasu stoi pomnik poświęcony ofiarom I i II wojny światowej. Z pierwszej nie wróciło 19 osób, a z drugiej 51. Obok pomnika znajduje się „Kapelna Góra”, podobno pochowano tam żołnierzy francuskich w 1813r.

Zabytkiem jest remiza strażacka wybudowana w 1909 r. z czerwonej cegły. W Biestrzynniku można wyodrębnić trzy przysiółki: Poliwoda, Michalona i Krampa. I to właśnie Poliwoda posiada znakomite warunki do rekreacji ze względu na powyrobiskowe jeziora. Mieści się tam Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy Zarządu Polskiego Związku Wędkarskiego w Opolu. Na Poliwodzie znajduje się również kapliczka z XVIIw. i dąb – pomnik przyrody.

Biestrzynnik jest stosunkowo małą wioską, ale wartą obejrzenia. Zachęcamy do wycieczek rowerowych specjalnie oznakowanymi trasami .

M I E S Z K A Ń C Y

Liczba mieszkańców kształtowała się następująco:

1783r. – 245

1830r. – 675

1855r. – 737

1861r. – 793

1890r. – 878

1900r. – 474

1925r. – 497

1960r. – 714

1996r. – 750

2001r. – 789

w chwili obecnej wieś liczy 753 mieszkańców.

Szkoła z roku 1902.

Szkoła z roku 2002.

Sala z roku 1902.

Sala z roku 2005.

KULTURA, ROZRYWKA I TRADYCJA

Biestrzynnik jest prawdziwą ostoją tradycji i kultury. Organizowanych jest wiele imprez związanych z obrzędowością śląską. Podczas karnawału każde domostwo odwiedza niedźwiedź razem z bakusami. W ostatnią sobotę karnawału mieszkańcy spotykają się dzięki życzliwości właścicieli, w sali „u Dudy”, gdzie to „ber” zostaje zastrzelony, a ludzie bawią się bo białego rana przy akompaniamencie miejscowego zespołu „Ramis”. Koniec wiosny i początek lata to okazja, żeby wspólnie świętowały mamy, ojcowie i dzieci z okazji swoich dni. Jeżeli ktoś chce spędzić wolny czas w sposób religijny, mamy też nabożeństwa majowe, które są odprawiane przy zabytkowej kapliczce na Poliwodzie.

Tradycyjnym elementem każdego roku jest żniwniak. Jest piękna korona dożynkowa wyplatana przez mieszkanki Biestrzynnika, msza dziękczynna, korowód no i zabawa. Przed świętami Bożego Narodzenia starsi, samotni ludzie obchodzą Wigilię z opłatkiem. Jest okazja do wspólnego koledowania. Także Święty Mikołaj nie zapomina o dzieciach i obdarowuje ich słodkościami.

Każdą uroczystość uświetnia występ zespołu folklorystycznego „Dzióbki”, który powstał w 1975 roku i ma na swoim koncie liczne występy. Mamy też bardzo zdolne twórczynie ludowe, jedna z nich zajmuje się kroszonkarstwem, a druga wyrobem koronek.

W Biestrzynniku nie można się nudzić. Wiosną i jesienią trzeba koniecznie wsiąść na rower i przemierzać dziesiątki kilometrów przepięknymi ścieżkami rowerowymi. Latem zapraszamy nad nasze jeziora, żeby się trochę ochłodzić. Miłośników wędkowania zapraszamy na Poliwodę, gdzie mogą spróbować swoich sił w wędkowaniu. A kto nie umie łowić, może zamówić smażoną rybkę i odpocząć na świeżym powietrzu. Zimą warto zorganizować kulig przez tutejsze sosnowe lasy. Jeżeli ktoś lubi mocniejsze wrażenia to musi pojechać z górki „Hermanówki”, zwanej przez dzieci „Górą Śmierci”.

Biestrzynnik to bardzo urokliwa wieś, z lasami pełnymi grzybów, jagód i nawet borówek. Rośnie tu wiele roślin chronionych takich jak: grązel żółty i zawilec. Na rzece Libawce znajduje się mały wodospad. Nawet bobry wybudowały sobie tutaj tamę. Wiosną

przylatują bociany i spacerują po tutejszych łąkach. Można zobaczyć również bociany czarne, które są mniej spotykane.

Wieś ta jest dla nas wszystkich źródłem powietrza, wody, spokoju, naturalnym środowiskiem, bez którego człowiek może zmierzać tylko do degeneracji.

Chcemy:

- razem dbać o to, żeby nasza wieś była ładna, czysta i gospodarna,
- żeby mieszkańcy pielęgnowali przyrodę, tradycje, więzi społeczne i racjonalnie wykorzystywali wszystkie zasoby dla podnoszenia standardu życia,
- wspólnie podejmować działania na rzecz poprawy wizerunku wsi i stałej poprawy warunków życia.

Maj 2005r. Jubileusz XXX – lecia Zespołu „DZIÓBKI”.

„Wodzenie Niedźwiedzia” 2003r.

„Dożynki” 2005r.

„Mikołaj” 2003r.

Koronki w wykonaniu Pani Marianny Zielińskiej.

Koszyczek koronkowy w wykonaniu Pani Bożeny Michalak.
Kroszonki w wykonaniu Pani Edyty Czaplik.

Pomnik poświęcony ofiarom I i II wojny światowej.

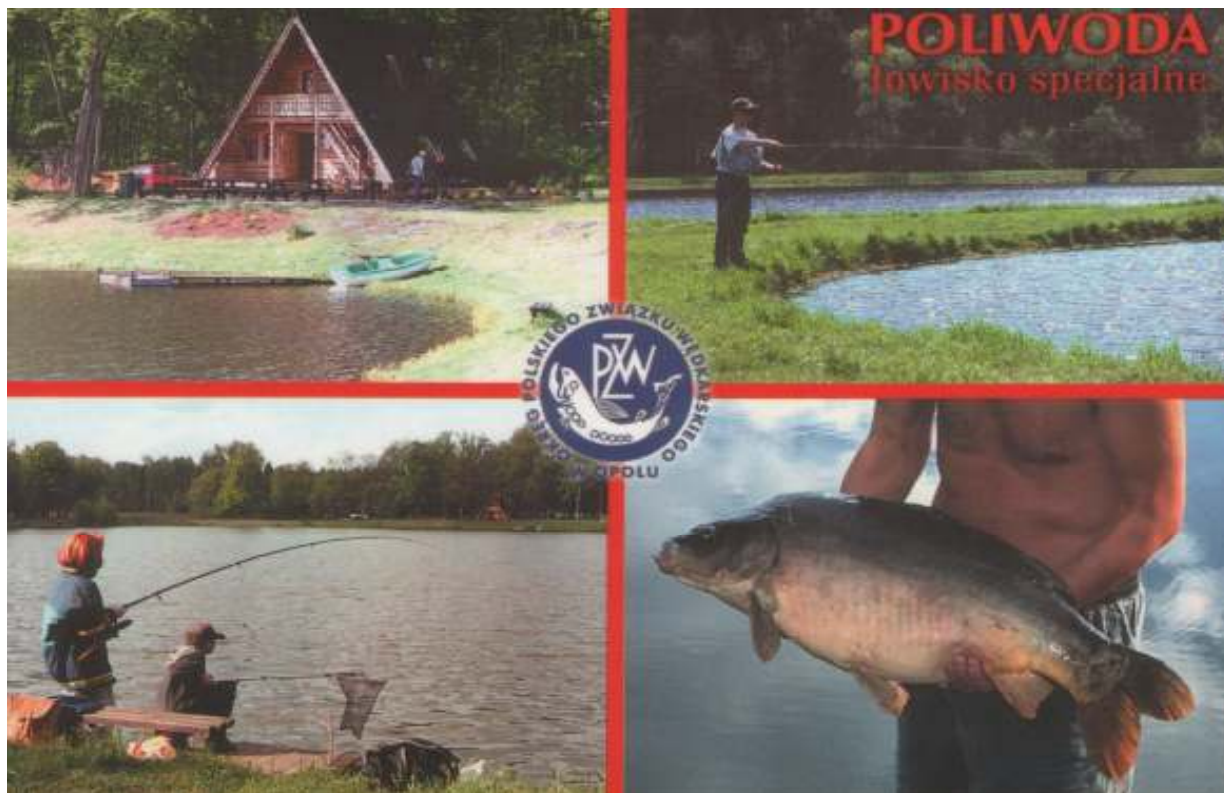
Przysiółek Biestrzynnika – Poliwoda z kompleksem malowniczych stawów hodowlanych. Obok stawów dwór z początku XX w. i kapliczka. Na skraju lasu dąb szypułkowy – pomnik przyrody i miejsce odpoczynku.

Na obrzeżach stawów rozwinęła się interesująca roślinność szuwarowa i błotna. W głębszych partiach stawów rozwijają się zbiorowiska roślin podwodnych i pływających, w których można spotkać chronioną kotewkę, orzecha wodnego i grążela żółtego. Stawy otaczają malownicze bory sosnowe. Występuje w nich wiele chronionych i rzadkich gatunków roślin np.: widłak goździsty, kruszyna pospolita, oraz porosty – tarczownica islandzka i chrobotek leśny. Świat zwierząt omawianego terenu jest równie bogaty jak szata roślinna. Obok zwierząt pospolitych występuje tu wiele gatunków chronionych oraz rzadkich w skali kraju. W miejscach otwartych, nasłonecznionych spotkać można pazia królowej – jednego z najpiękniejszych i najefektowniej ubarwionych motyli krajowych.

Stawy te są miejscem rozrodu licznych gatunków płazów m.in. żaby wodnej, ropuchy zielonej, oraz coraz rzadszej rzekotki drzewnej i kumaka nizinnego.

Spotkać tu można również węże: bardzo pożytecznego zaskrońca, oraz żmiję zygzakowatą. Z wielu gatunków ptaków lęgowych spotykanych na tym obszarze do najbardziej interesujących należy zaliczyć świerszczaka, zimorodka, łyskę i kaczkę krzyżówkę.

Dwór z początku XX w.

Kapliczka z XVII w.

Dąb – pomnik przyrody.

2. Strefa społeczna.

2.1. Ludność.

Liczbę mieszkańców według stanu na dzień 31.12.2004 r. przedstawia poniższa tabela:

Sołectwo	Liczba mieszkańców	Gęstość zaludnienia
Biestrzynnik	753	

Porównanie liczby mieszkańców sołectwa Biestrzynnik z okolicznymi wioskami obrazuje niżej zamieszczone zestawienie:

Sołectwo	Liczba mieszkańców
Antoniów	1246
Dylaki	1292

2.2. Oświata.

Na terenie sołectwa nie funkcjonuje żadna szkoła. Dzieci z Biestrzynnika, które uczęszczają do klas od 1 do 6 muszą dojeżdżać do Szkoły Podstawowej w Dylakach. Natomiast młodzież gimnazjalna kształci się w Publicznym Gimnazjum nr 1 w Ozimku.

2.3. Służba Zdrowia.

Na terenie sołectwa nie mieści się żaden Ośrodek Zdrowia. Mieszkańcy korzystają z usług Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej znajdującego się w Ozimku. W przypadku nagłych zachorowań w sobotę i w niedzielę pełni dyżur Szpital św. Rocha w Ozimku.

Oferuje on diagnostykę i leczenie w ramach kontaktu z NFZ EUROMEDICARE.

2.4. Bezpieczeństwo publiczne.

Na terenie wsi Biestrzynnik nie znajduje się Posterunek Policji. Najbliższy komisariat mieści się w Ozimku, który obsługuje teren całej gminy.

3. Infrastruktura techniczna.

3.1. Zaopatrzenia w wodę.

Na terenie Biestrzynnika funkcjonuje wodociąg

Długość sieci		Przyłączonych mieszkań	
Wodociąg	Kanalizacja	Wodociąg	Kanalizacja
6,4 km	-	154 (3,4 km)	-

3.2. Kanalizacja i oczyszczalnia ścieków.

Na terenie gminy Ozimek znajduje się oczyszczalnia ścieków w Antoniowie. W zakresie gospodarki ściekami niezbędne jest podjęcie niezwłocznych działań, które zadecydują o dalszych szansach i rozwoju gminy. Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków z wykorzystaniem nowych technologii pozwalałaby na usuwanie z zanieczyszczonej wody związków węgla, azotu, i fosforu. Docelową wydajność oczyszczalni ścieków szacuje się na 3500 m³/dobę. Ze względu na rozpoczęte już procedury pozyskiwania środków oraz ustalone priorytety kolejności zadań powinna być następująca:

- Modernizacja oczyszczalni ścieków w Antoniowie wraz z budową przewodu tranzytowego z Dylak, Biestrzynnika do Antoniowa.
- Budowa kanalizacji sanitarnej dla wsi Krasiejów.
- Budowa kanalizacji sanitarnej dla wsi Krzyżowa Dolina.
- Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Strzedrzyk, Pustków, Schodnia.
- Budowa kanalizacji we wsiach Mnichus, Chobie, Grodziec.

3.3. Utylizacja odpadów stałych.

Większość odpadów komunalnych z obszaru Biestrzynnika jest wywożona przez „PGKiM Sp z o o Antoniów k. Ozimka” na wysypisko śmieci w Dylakach.

3.4. Energetyka.

Wyposażenie gospodarstw domowych w instalację elektryczną.

Sołectwo	Ilość gospodarstw wyposażonych w instalację elektryczną
Biestrzynnik	253

Biestrzynnik jest obsługiwany przez Rejonowy Zakład Energetyczny zakład w Opolu.

3.5. Telekomunikacja.

Wieś obsługiwana jest przez Region PKZK w Katowicach.

3.6. Komunikacja.

Drogi

Przez teren wsi przebiega droga powiatowa, która umożliwia połączenie lokalne pomiędzy sąsiednimi sołectwami oraz zapewnia łączność z punktami obsługi rolnictwa (poniższa tabela przedstawia drogi gminne występujące w obrębie Biestrzynnika).

Nazwa ulicy	Rodzaj nawierzchni
ul. Dylakowska	gruntowa
ul. Ozimska	gruntowa
ul. Cmentarna	gruntowa
ul. Michalońska	gruntowa
ul. Poliwodzka	gruntowa
ul. Polna	gruntowa
ul. Leśna	gruntowa
ul. 1-go Maja	gruntowa
ul. Dobrodzieńska	gruntowa
ul. Poliwoda	gruntowa

Kolej.

Na terenie sołectwa nie przebiega linia kolejowa. Najbliższa stacja PKP znajduje się w Ozimku. Jest ona oddalona o około 10 km.

4. Strefa gospodarcza.

4.1. Przemysł.

Na terenie sołectwa Biestrzynnik działają zakłady usługowe.

4.2. Rolnictwo.

Średnia powierzchnia gospodarstw w sołectwie.

Sołectwo	Liczba mieszkańców	Ilość gospodarstw	Powierzchnia ogólna w ha
Biestrzynnik	753	99	391

4.3. Leśnictwo.

Powierzchnia lasów prywatnych i państwowych w sołectwie Biestrzynnik.

Sołectwo	Powierzchnia lasów
Biestrzynnik	1438 ha

Analiza SWOT

Podsumowanie sytuacji rozwojowej sołectwa.

1. SILNE STRONY

- Walory krajoznawczo-turystyczne (lasy, woda, czyste powietrze)
- Stawy rybne z możliwością wędkowania i punktem gastronomicznym
- Założono wodociąg
- Aktywne grupy społeczne (Odnowa Wsi, Rada Sołecka, Mniejszość Niemiecka)
- Chętni do pracy mieszkańcy
- Świetlica wiejska
- Stara Remiza, w której ma być izba regionalna
- Zachowanie tradycji (tj. wodzenie niedźwiedzia, dożynki, wigilia, drapanie kroszonek wielkanocnych, robienie stroików , koronek i haftów)

2. SŁABE STRONY

- Słabe gleby
- Brak kanalizacji i oczyszczalni ścieków
- Brak ofert na zagospodarowanie wolnego czasu dla dzieci i młodzieży
- Brak bazy noclegowo-gastronomicznej

3. SZANSE

- Pozyskanie inwestorów i kapitału
- Doksztalcanie społeczeństwa – szkolenia i kursy
- Sprzyjająca polityka regionalna w tym adresowana do rozwoju obszarów wiejskich
- Możliwość korzystania ze środków pomocy pochodzących z Unii Europejskiej
- Promocja walorów sołectwa
- Tworzenie nowych miejsc pracy

4. ZAGROŻENIA

- Migracja młodzieży na zachód
- Brak środków finansowych

ETAPY BUDOWY ŚWIETLICY WIEJSKIEJ

Budynek po Remizie Strażackiej (ok. 100 lat).

Budynek mieszkalno – gospodarczy 100-tu letni.

PRIORYTET 1. Podnoszenie atrakcyjności infrastruktury społeczno – usługowej, kulturalnej i turystycznej.

Cele:

1. Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej – plac zabaw i wypoczynku (wybrukowanie, rozbiórka garaży, zazielenianie)
2. Wykończenie świetlicy wiejskiej
3. Utworzenie izby regionalnej z budynku po straży pożarnej
4. Działania na rzecz kompleksowego rozwoju usług pod potrzeby turystyczne
5. Promocja walorów rekreacyjno – wypoczynkowych sołectwa Biestrzynnik

PRIORYTET 2. Kultywowanie tradycji społeczności lokalnych.

Cele:

1. Zachowanie tradycji (Wodzenie niedźwiedzia, Dożynki, Mikołaj itp.)
2. Wspieranie imprez kulturalnych
3. Krzewienie kultury –
organizowanie imprez promujących i integracyjnych dla mieszkańców

PRIORYTET 3. Wspieranie inicjatyw indywidualnych mieszkańców gminy, szczególnie rolników w działaniach na rzecz odnowy wsi.

Cele:

1. Stymulowanie działalności dających dodatkowe dochody gospodarstwom rolnym
  - Wspieranie działalności agroturystycznej w gospodarstwach wiejskich

Kosztorisy szacunkowe poszczególnych przedsięwzięć

PRIORYTET 1. Podnoszenie atrakcyjności infrastruktury społeczno – usługowej, kulturalnej i turystycznej.

1. Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej:
  - kostka brukowa – 18.000 zł.
  - rozbiórka garaży – 12.000 zł.
  - zazielenianie – 10.000 zł.
  - plac zabaw dla dzieci – 15.000 zł.
  - plac wypoczynku (wyznaczenie miejsca na ognisko ze stołami, ławkami oraz zadaszeniem) – 30.000 zł.
  - ogrodzenie terenu wokół świetlicy wiejskiej – 10.000 zł.
2. Wykończenie świetlicy wiejskiej:
  - wyposażenie łazienki
  - osprzęt kuchenny
  - sprzęt audio wideo

Szacunkowy koszt zadania to 40.000 zł.

- podłoga – 10.000 zł.
  - ogrzewanie – 30.000 zł.
  - ocieplenie budynku – 20.000 zł.
3. Utworzenie izby regionalnej – 20.000 zł.

PRIORYTET 2. Kultywowanie tradycji społeczności lokalnych.

1. Zabieganie o środki na działalność kulturalną – 30.000 zł.
2. Spotkania dla dzieci i młodzieży – 15.000 zł.

